

Ord anbefale, at man ikke længere nægter dette snart 20 Aar gamle Ønske fra Handelsstandens Side og saa at sige enstemmige Ønske, der er fremkommet baade fra Handelsstanden i Kjøbenhavn og fra Handelsstanden i Provinsen. Man maa dog virkelig antage, at den Stands Repræsentanter vide selv bedst Besked om, hvad der fremmer dens Interesser.

Indenrigsministeren (Bramsen): Det ærede Medlem for Sorø Amts 3dje Valgkreds (Køedt) har over for sin Gruppes Medlemmer benyttet denne Lejlighed til at klare sin Stilling paa nogle Omraader, som ikke henhøre under denne Sag, og jeg har ligesom de øvrige Medlemmer med stor Fornøjelse hørt paa den Del af hans Foredrag, som angik disse Forhold. Men der er jo ikke for mig nogen Anledning til at gaa ind paa den Del af hans Tale. Derimod har han sagt, at hvis jeg var af den Mening, at Stemningen siden i Fjor skulde have forandret sig over for dette Lovforslag, vilde jeg befinde mig i en Vildfarelse. Jeg maa jo ogsaa sige, at efter at jeg har hørt det ærede Medlem for Sorø Amts 3dje Valgkreds udtale sig, er der jo, forsaavidt hans Udtalelser skal gælde som en Fællesudtalelse fra dette Tings Flertal, ganske vist ikke siden i Fjor foregaaet nogen Forandring til det bedre i Stemningen hos dette Ting. Imidlertid har dog det ærede Medlem udtalt, at hvis man kunde finde en anden Vej, og hvis man kunde komme med et Forslag, som gik i andre Retninger end det foreliggende, vilde Handelsstanden kunne vente at finde Øre for sine Ønsker hos Folketinget, og for denne Udtalelse takker jeg ham, forsaavidt som han jo naturligvis, dersom Folketinget vedblivende nægter at følge Handelsstanden paa den Vej, den har ønsket, maa være betænkt paa, om man ikke paa anden Maade skulde kunne finde Udveje til at tildele Handelsstandens Repræsentation den lovfæstede Stilling, som den mener, at den nødvendigvis maa have for, at den skal kunne udføre de Opgaver, som paaahvile Landets Handelstand i det hele Samfunds Interesse. For denne Udtalelse fra det ærede Medlems Side takker jeg ham altsaa, men jeg vilde ganske vist have været det ærede Medlem endnu mere forbunden, dersom han havde udtalt — hvad han altsaa ikke har været i Stand til at udtale — at han ønskede at fremme Sagen paa det Grundlag, som Handelsstanden saa længe og saa enstemmigt har

angivet, og som er det, der er foreslaaet i Lovforslaget.

Det ærede Medlem siger nu i den Henseende, at det, at et Krav fremsættes atter og atter, ikke er noget Bevis for, at et saadant Krav er rigtigt, og senere i sit Foredrag sagde det ærede Medlem, at det kun havde mindre Betydning, om det var en enkelt Mand, der fremsatte en Paastand, thi selv om den fandt Modstand fra alle andre Sider, kunde den være rigtig alligevel. Dette er jo en Paastand, som ingen vil bestride Rigtigheden af. Men naar man fremsætter det som ganske i Almindelighed rigtigt, at naar mange eller alle bede om en Sag og gentagende bede om den og motivere den, saaledes som det er sket her, saa have de Uret, og naar en enkelt stiller en Fordring imod alle de andre, saa har han Ret, saa tror jeg heller ikke, at det ærede Medlem for Sorø Amts 3dje Valgkreds vil godkende en saadan Paastand. Og Forholdet her er jo saaledes, at den samlede Handelsstand har — over for det ærede Medlem og enkelte andre af Handelsstanden — bestandig staaet paa det Standpunkt, som man altsaa her har bedt Regeringen om at fremføre, og saa mener jeg ikke, at man er berettiget til at kaste en saadan Udtalelse til Side med den Betragtning, at det har ingen Ting at betyde, at det fremsættes af saa mange og fremsættes saa ofte. Thi hvis vi i denne Sal bestandig vilde have gjort det Synspunkt gældende, at det var den enkelte forstandige Mand, der havde Ret, og den store uforstandige Mængde, der havde Uret, saa vilde ganske vist det danske Landbrug i Øjeblikket ikke have faaet særdeles mange Krav opfyldte. Det er jo nemlig saaledes, at disse Krav ere blevne opfyldte, fordi man stadig har fremsat dem og stadig har fremsat dem med Styrke og gode Grunde, og saa har man sagt, at derfor skulde de opfyldes. Men jeg kan ikke se, at hvad der er Ret for den ene Stand, ikke skulde være billigt for den anden, og derfor kan jeg i det Hele taget ikke godkende de Slutninger, som det ærede Medlem uddrog af sin i øvrigt efter min Mening i og for sig meget rigtige Bemærkning, at ofte kunne de mange have Uret og den enkelte Ret.

Hvis nu det ærede Medlem har Ret i sin Paastand, at Grossererersocietets Komite trænger til Forbedring, forekommer det mig dog ikke, at det er nogen Grund til, at man skulde nægte Oprettelsen af et Handelsdepartement. Ja, siger det ærede